

PRŮVODCE PO HŘBITOVECH

STATUTÁRNÍHO MĚSTA
MOSTU



Vydalo město Most v roce 2025 (1. vydání)

Foto: Tomáš Branda a Oblastní muzeum a galerie v Mostě, příspěvková organizace

Výroba: TISKÁRNA K&B, spol. s r. o.

Poděkování za spolupráci:

Oblastní muzeum a galerie v Mostě, příspěvková organizace, Čsl. armády 1360/35; 434 01 Most

Státní oblastní archiv v Litoměřicích - Státní okresní archiv Most, Leoše Janáčka 1310/2; 434 01 Most

Technické služby města Mostu, a. s., Dělnická 164; 434 01 Most

*„Smrt není pouze zánikem a koncem všeho.
Koloběh života a smrti je nekonečný.
Hřbitov nás může naučit mravním hodnotám,
vychovat nás k moudrosti a k vážnějšímu pohledu na svět
a život všech lidí.“*

Philippe Ariès, Dějiny smrti

Městský hřbitov není pouze místem posledního odpočinku pohřbených osob. Je též důležitou částí města; parkem, místem setkávání.

Je rovněž galerií umělecky hodnotných náhrobků, památníků, sochařských děl i kulturních památek.

Dle zákona o pohřebnictví je veřejné pohřebiště plocha určená pro pohřbívání lidských pozůstatků nebo pro ukládání zpopelněných lidských ostatků. Hřbitov je tedy prostor, který je určený pro umístování jednotlivých hrobů, jak pro pohřby v rakvi, tak i urnách. Na tomto místě se mohou nacházet hrobky, popřípadě urny v kolumbáriu, nebo rozptylová a vsypová loučka pro uložení zpopelněných ostatků bez úředního obalu (urny).

Zavedeme vás na místa, za jejichž zdmi jsou uloženy ostatky významných, ale i obyčejných osob. Jejich životní osudy jsou úzce spjatý s městem Most, kde tito lidé po sobě zanechali různě výraznou stopu.

MĚSTSKÝ HŘBITOV

Městský hřbitov v ulici Pod Koňským vrchem je hlavním hřbitovním areálem v Mostě. Dnes už jej označujeme jako „starý hřbitov“, přestože předchozí generace takto vnímala hřbitov v zaniklém městě Most. Termín „nový hřbitov“ nebo též „kostelní hřbitov“ je vyhrazen pro areál poblíž děkanského kostela.

Na hlavním hřbitově se nacházejí urnové háje, rozptylové a vsypové loučky, hrobová místa pro ostatky přenesené z obcí likvidovaných kvůli těžbě uhlí, ostatky pohřbených z původního městského hřbitova starého Mostu. Najdeme tu společné hroby ze zrušeného hřbitova ve starém Mostě, z Kopist, z Břežánek, z Třebušic a Radovesic.

V tzv. válečných hrobech jsou uloženy ostatky civilistů a vojáků, zpravidla zajatců, kteří zemřeli v obou světových válkách. V neposlední řadě tu nalezneme čestná pohřebiště pro oběti důlních neštěstí, jež jsou smutnou, avšak nedílnou součástí historie mosteckého revíru. Hřbitov je i galerií kulturních památek a uměleckých děl zachráněných a přenesených na nové místo kvůli postupující těžbě uhlí.

Budova dnes již bývalého krematoria byla vystavěna v mírném svahu Čepirožské výšiny v letech 1923–1924. Postavena byla během jednoho roku mosteckým stavitelem Antonem Switilem (v Mostě působil jako vedoucí městského stavebního úřadu) podle plánů vídeňského architekta Augusta Kirsteina. Konečnou dostavbu včetně úpravy okolních urnových hájů vedl stavitel Adolf Pickenhan, jenž se zabýval detaily krematoria a jeho okolí až do konce 2. světové války. Pracoval na úpravách jednotlivých náhrobků, připravoval urnová pole i rozptylové loučky.

Předlohou stavby byl klasicistní chrám, inspirací pro půdorysnou dispozici patrně brémské krematorium architekta H. W. Behrense. Střed objektu tvoří čtvercová obřadní síň s podkovovitou apsidou (výklenkem pro oltář) a s přiléhajícími bočními místnostmi. Síň je zastřešena mohutnou kopulí. Budova je třípodlažní, má přízemí a dvě podzemní podlaží. Výrazně předsunutý vstup, tvořený

čtyřmi kanelovanými sloupy nesoucími tympanon s latinským nápisem PAX, mír, navozuje představu antického chrámu. Na nárožích stavbu zdobí žlábkové pylony-komíny zakončené válcovými tělesy s reliéfní výzdobou: smuteční průvod nahých postav spojených v jeden řetěz je symbolem rovnosti a jednoty ve smrti. Pod příjezdovou rampou byla vybudována vodní nádrž s fontánou. Reliéfní výjev



na stěně rampy, kdy se k sedícímu hermafroditovi (představujícímu dokonalost) obracejí ženské a mužské postavy, má symbolizovat věčnost, k níž se všichni ubírají. Zvláštností zdejší obřadní síně bylo to, že rakev nemizela směrem dozadu, ale dolů.

Provoz krematoria byl zahájen v únoru roku 1924. Protože bylo tehdy poměrně daleko, bylo spojeno s centrem Mostu elektrickou dráhou. Jezdila sem tramvaj od nádraží a od roku 1930 zde stavěl i autobus z Mostu do Havraně.

V roce 1987 bylo krematorium zapsáno na seznam nemovitých kulturních památek. Ministerstvo kultury v roce 1995 schválilo projekt jeho rekonstrukce na Mezinárodní památník obětem 2. světové války. Vnější stavební úpravy trvaly dva roky, další rok pak rekonstrukce interiéru. Památník je vybudován ve smyslu Ženevských konvencí k pietnímu uctění obětí ze 14 evropských zemí. V této budově byli vězni z pracovních a koncentračních táborů většinou spalováni. Památník byl slavnostně otevřen 6. listopadu 1998 za účasti zahraničních delegací. Bohužel kvůli pronikání vody do spodních podlaží budovy a permanentní vlhkosti byl vzápětí uzavřen. V roce 2003 byl převeden do majetku Ústeckého kraje, potažmo pod správu Oblastního muzea v Mostě jako krajské příspěvkové organizace. Unikátní budova prošla několika částečnými sanacemi a několika etapami odvodňovacích prací a v roce 2010 se opět stala majetkem města pod správou Technických služeb města Mostu, a. s.

K slavnostnímu znovuootevření expozice „II. světová válka na Mostecku“ došlo 12. května 2014, tedy přesně 70 let poté, co spojenecké bombardéry podnikly první velký nálet na chemické závody v Záluží u Mostu. V památníku byla umístěna expozice dokumentující události let 1938–1945 na Mostecku. Připomíná tisíce obětí války a lidí, kteří prošli zdejšími pracovními a zajateckými tábory. Na vybudování památníku přispěli váleční veteráni z Nizozemska, Ruska a Itálie.

Budova nového krematoria č. p. 1432 byla postavena na městském hřbitově přibližně 400 metrů západně od objektu starého krematoria. Jihovýchodní stranu vyplňuje betonová plastika od sochaře Miroslava Jiravy z roku 1967. Stavba byla zkolaudována 11. října 1973 a tím byl provoz ve staré budově ukončen. Budova byla pro veřejnost uzavřena v březnu 1996, kdy byla zprovozněna nová obřadní síň na Kostelním hřbitově u děkanského kostela. V původní budově jsou dnes kanceláře správy hřbitova.

Součástí hřbitova je vsypová loučka. Byla vystavěna v roce 1987, v roce 2001 upravena do nynější podoby. Představuje šest malých oddělení, která tvoří kruhový celek. V exteriéru loučky je instalována 3 metry vysoká pískovcová socha z roku 1987 s názvem Truchlící žena (též uváděno jako Píseň země). Autory jsou Václav Kyselka (hlavní autor) a architekt František Kameník.



KOSTELNÍ HŘBITOV

Nový městský hřbitov na okraji Mostu ve Hřbitovné ulici je zajímavý svou cihlovou architekturou. Jedná se o rozlehlý hřbitov budovaný od roku 1986. Jde o velkou, téměř prázdnou plochu s parkovou úpravou, se skupinou samostatných zdí s kolumbárii a rozlučkovou síní, krematoriem a technickým zázemím u hlavního vstupu. Do země se zde nepohřbívá.

Obřadní síň byla otevřena 1. 3. 1996. Architektem budovy byl Ing. arch. Vratislav Štelzig. Uvnitř smuteční síně se nachází plastika od akademického sochaře Ivana Záleského s názvem Pohlázení.



VTELENSKÝ HŘBITOV

Nejmenší mostecký hřbitov s márnicí je součástí komplexu barokního kostela Povýšení svatého Kříže a fary v městské části Vtelno. Na ploše je řada starých náhrobků a hrobek, většinou německých. V areálu kostela se nachází pomník vojáků Rudé armády. V blízkosti hřbitova se nalézají čtyři přesunuté výklenkové kaple poutní cesty z Libkovic do Mariánských Radčic a sochy sv. Floriána z Ervěnic a Chanova. Do vtelenského parčíku byly přesunuty tři smírčí kříže a podstavec ze zaniklé obce Konobřže. Všechny objekty jsou památkově chráněny.

ŽIDOVSKÝ HŘBITOV V SOUŠI

Areál židovského hřbitova je významným dokladem existence mostecké židovské komunity. Hřbitov tvoří kromě vlastní plochy pohřebiště s hroby a náhrobky také budova obřadní síně na západní straně a objekt márnice v severozápadním rohu. Mezi těmito stavbami se nachází vstup do areálu. Areál lemuje ohradní zeď. Starší část je na jihu, na severu jsou náhrobky novější. Středem hřbitova vede cesta s alejí.

Synagoga postavená roku 1873 (základní kámen položen 24. 8. 1872, slavnostně vysvěcena 22. 9. 1873) byla při Křišťálové noci v listopadu 1938 nacisty vypálena a zcela zničena. Na úpatí vrchu Hněvína zbyl jen hřbitov. Zachovalé nápisy na náhrobcích jsou do roku 1930 dvojjazyčné, hebrejsko-německé. Pak se již vyskytují nápisy české s Davidovou hvězdou v čele. Asi šedesát hrobů patří ruským zajatcům židovské víry z doby 1. světové války. V areálu hřbitova se nachází centrální památník vojákům padlým v 1. světové válce a ve spodní, novější části hřbitova leží hrob letce z 2. světové války **Julia Finka**, pohřbeného zde v roce 1970. Součástí ohradní zdi z vnitřní strany hřbitova je kolumbárium, jež oproti židovským zvyklostem pohřbívání prosadil začátkem 20. století soudce dr. Josef Spitz.

Areál je od roku 1996 památkově chráněn a je ve správě Židovské obce Teplice.

Na náhrobcích najdeme jména kdysi významných Mostečanů, mezi nimiž je mnoho obchodníků, lékařů i rabínů, například:

dr. Adolf Biach – mostecký rabín a profesor na gymnáziu. Zde pochován v roce 1918. Jeho manželka Mira zemřela v roce 1942 v koncentračním táboře Treblinka.

Rudolf Heller – člen představenstva obce, drogist. Obchod se nacházel v Nádražní ulici (Bahnhofstraße) č. p. 66. Firma zde existovala od roku 1890 do okupace nacistickými vojsky.





PAMÁTNÍK OBĚTEM MOSTECKÝCH STÁVEK 1920 A 1932

Betonový památník obětem mosteckých stávek 1920 a 1932 svým tvarem připomíná světoznámou památku Stonehenge ve Velké Británii. Od roku 1983 je památkově chráněn.

Památník byl odhalen v roce 1969. Zabírá plochu 780 čtverečních metrů a tvoří ho rozlehlé schodiště, dvě pomníkové tumby (kamenné hrobky) a na vrcholu je dominantní kruhová plocha s deseti vysokými betonovými pilíři postavenými do kruhu. Dva páry pilířů jsou spojeny lichoběžníkovými překlady. Uprostřed, na nižším betonovém soklu, je hranolový oltář, kde byl instalován bronzový proklátý lev. V roce 1996 byl vandaly stržen a poničen, nikdy už nebyl nahrazen.

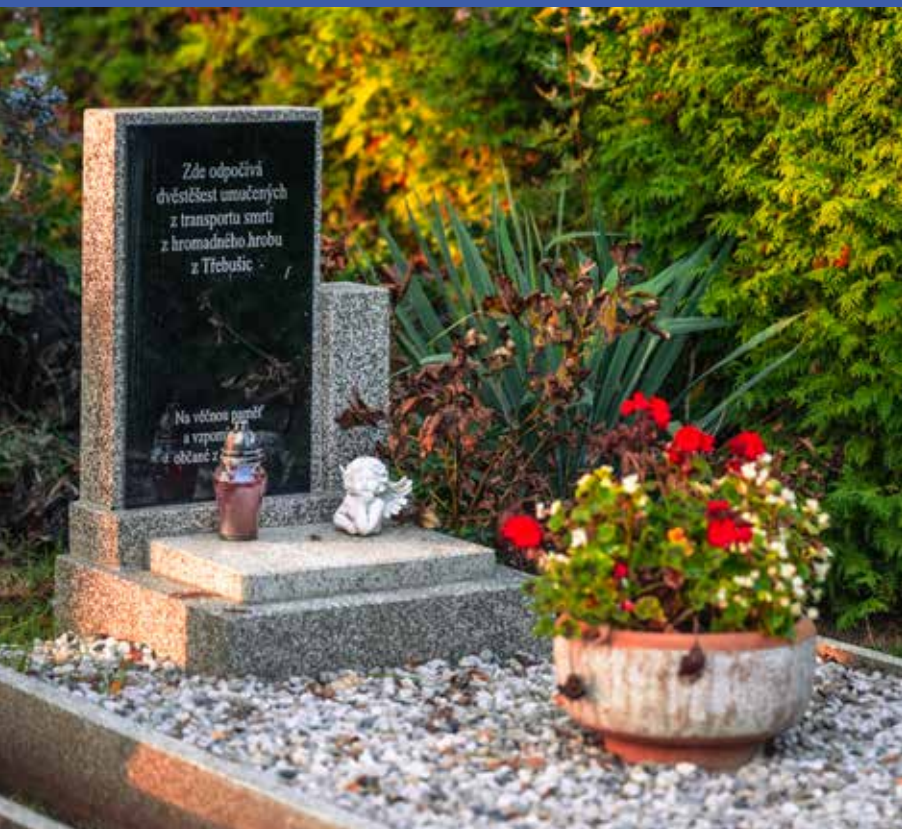
Autorem pomníku je mostecký rodák, akademický sochař Stanislav Hanzík (24. 7. 1931 – 12. 8. 2021). Věnoval se volné plastice, portrétu a realizacím v architektuře. Ztvárnil portréty umělců, vědců, hudebních skladatelů, architektů, spisovatelů a jiných významných osobností. Jeho díla jsou zastoupena nejen v galeriích, ale například i v Národním divadle v Praze, v rotundě na Řípu, v pražském Karolinu či sídle Parlamentu. V Mostě se ve volném prostoru nachází řada Hanzíkových realizací.

VÁLEČNÉ HROBY / PIETNÍ MÍSTA

Památník J. Santerra – osud Josepha Santerra má připomenout mnohé civilní a vojenské oběti všech národností, které přišly o život během války. Francouz Joseph Santerre zemřel v důsledku vyčerpání, střevního kataru a selhání krevního oběhu v trestním zajateckém táboře č. 28 mezi Zálužím a Horním Litvínovem. Jeho krajan a kamarád Emile Pellegrino zemřel na zápal plic a srdeční slabost. Jejich ostatky byly převezeny do mosteckého krematoria 12. února 1945. Emile Pellegrino byl zpopelněn 19. února 1945. Jeho popel z urny č. 7657 byl 2. října 1948 rozptýlen před krematoriem. Joseph Santerre byl zpopelněn 20. února 1945. Jeho popel z urny č. 7658 se nikdy nenašel, možná se smísil s popelem Emila Pellegrina.

Hrob italských vojáků – společný hrob 108 italských válečných zajatců, zemřelých v letech 1943–1945. Původně byli pohřbeni na starém hřbitově a v roce 1960 přeneseni na nový hřbitov v Mostě. Při rekonstrukci památníku v letech 1996–1997 bylo nalezeno v 1. podzemním podlaží 38 uren dalších italských zajatců zpopelněných v bývalém krematoriu. Během jeho rekonstrukce byly na základě požadavku italské vlády všechny exhumované ostatky včetně uren odvezeny vojenskými zástupci Itálie v roce 1997 do Milovic.





Hromadný hrob obětí pochodu smrti – při pochodech a transportech smrti, které směřovaly přes severní a západní Čechy, zde zemřelo přes 1 000 vězňů. Hromadný hrob obsahuje ostatky 206 obětí transportu vězňů z koncentračního tábora v Osvětimi, který stál v dubnu 1945 na nádraží v Třebošicích. Mrtvolu vězňů byly zahrabány ve třech jámách na poli u hřbitovní zdi a koncem srpna 1945 exhumovány a pohřbeny ve společném hrobě na místním hřbitově. V důsledku likvidace obce kvůli těžební činnosti byl hřbitov zrušen a v roce 1964 hroby přemístěny na hřbitov v Mostě. Tehdy byly exhumovány, zpopelněny a na hřbitově v Mostě uloženy i pozůstatky obětí pochodu smrti. Hrob je památkově chráněn.

Dr. Stevan G. Cvetković (4. 8. 1909 – 4. 3. 1942) – hrob jugoslávského kapitána-lékaře Cvetkoviće a jeho tří kamarádů byl na současné místo přesunut ze zrušeného soušského zajateckého hřbitova v roce 1960.



Válečný hrob s ostatky 4 umučených v Drážďanech – hrob čtyř členů ilegální skupiny mladých komunistů, Vlasty Faltýskové, Jaroslava Hablita, Václava Kratochvíla a Eduarda Průši, popravených v Drážďanech 24. května 1944. Ostatky byly do Mostu převezeny v roce 1965.

Pomník spojeneckým letcům – po velkém útěku ze zajateckého tábora Stalag Luft III v Saganu (území dnešního Polska) byla čtveřice letců Leslie Bull, Reginald Kierath, John Williams, Jerzy Mondschein 28. března 1944 zastřelena gestapem na neznámém místě v okolí Mostu. Jejich těla byla zpopelněna ve zdejším krematoriu.



DŮLNÍ NEŠTĚSTÍ

Památník obětem na Dole Jupiter

Památkově chráněný kamenný památník uvádí na soklu jména 43 obětí katastrofy, k níž došlo v lednu 1902 na Dole Jupiter. Pomník této katastrofy se původně nacházel na komořanském hřbitově a byl odhalen 9. září 1902. Kvůli těžbě uhlí byl v roce 1990 přesunut na současné místo. Obelisk stojící na soklu nese německý nápis a reliéfní výzdobu. Před památníkem jsou symetricky rozmístěné čtyři řady vždy s deseti stejnými hroby.

Malodůl Jupiter, náležející Severočeské uhelné společnosti, jehož výměry hraničily s výměrami Dolu Germania (Fortuna) v Komořanech a Quido I., II. a III. v Dolním Jiřetíně, měl svoji těžní jámu. Zima roku 1902 byla bohatá na dešťové a sněhové srážky, které se hromadily v propadlinách nad porubním polem dolu. Dne 14. ledna v 11:45 hodin se voda náhle provalila do komor č. 411 a 412. V tu dobu pracovalo v dole 116 lidí. Katastrofa si vyžádala 43 lidských životů. Byla to jedna z největších katastrof

v historii dolování na severu. Jakou odezvu měla, dokazuje fakt, že císařský dvůr věnoval ve prospěch pozůstalých 10 000 zlatých. Díky osobní statečnosti závodního Bindera, jenž sám zahynul, se podařilo zachránit 74 mužů jámou Jupiter. Šest horníků se útekovou chodbou, jež byla zajištěna zděnou hrází a hrázovými dveřmi, dostalo do sousedního dolu Quido.

Hroby obětí důlního neštěstí na Dole Maršál Koněv z roku 1963

Ke konci odpolední směny 22. února 1963 vznikl na Dole Maršál Koněv v Dřínově požár. Pro nedostatek vody v potrubí se ho nepodařilo uhasit a úsek musel být uzavřen hrázemi. Důl dobýval sloj v hloubce 150–180 metrů. Byl dolem neplynujícím s nebezpečím výbuchu uhelného prachu. Větrání bylo diagonální s výdušnou jámou ve střední oblasti dolu a s vtažnými jámami na okrajích dolového pole. Dne 23. února 1963 ve 2:16 hodin došlo v požářišti k výbuchu, jímž byly postiženy záchranné čtyř pracující na stavbě uzávěr. Osm záchranářů bylo smrtelně zraněno, čtyři těžce popáleni. Na výdušné straně byli čtyři členové záchranné čtyř zraněni lehce. Protože průzkumem po výbuchu bylo zjištěno narušení všech uzávěr a nebezpečné koncentrace hořlavých plynů, bylo rozhodnuto uzavřít celý důl až na povrchu zakrytím nejdříve vtažné a nakonec výdušné jámy. Po tomto neštěstí následovalo zpřísnění báňské legislativy a změn doznal i systém práce báňské záchranné služby. Důl Maršál Koněv byl i s obcí Dřínov zlikvidován postupem povrchového uhelného lomu Československé armády. Jeho existenci zde připomínají jen staré chodby v uhelných řezech.



OSOBNOSTI / OSUDY

JUDr. Ing. Karl Blaschek (4. 12. 1862 Ležajsk, Polsko – 23. 7. 1930 Karlovy Vary) – generální ředitel Mostecké uhelné společnosti, rovněž šéf revíru, správní rada. Vystudoval práva a technické vědy. Nebyl příliš populární ani respektovanou osobností. V roce 1895 byl předním úředníkem mosteckého revírního báňského úřadu, který vyšetřoval kuřavkovou katastrofu (tzv. průval tekutých písků a propad části města mezi nádražím a řekou Bělou). Dospěl k závěru, že Mostecká uhelná společnost na ní nenese přímou vinu. V obvyklé zjednodušující zkratce se lidé domnívali, že pozice centrálního ředitele, již Blaschek později získal, byla odměnou uhelné společnosti za tuto významnou službu v kritické chvíli. V letech 1904–1926 byl ústředním ředitelem Mosteckých uhelných závodů. Byl prezidentem Spojených hornických revírů Most, Duchcov a Litvínov, předsedou Spolku pro hornické zájmy a viceprezidentem Svazu majitelů dolů v Československu a členem předsednictva Ústředního svazu majitelů dolů Rakouska.

Jeho dcera Carola (Lola), lékařka-internistka, se v dubnu 1940 stala druhou manželkou státního tajemníka u říšského protektora a posléze státního ministra pro Čechy a Moravu, válečného zločince Karla Hermanna Franka. Při útěku do americké zóny byla 9. 5. 1945 zatčena v Rokycanech. Strávila 10 let v zajetí v SSSR, poté byla vydána do Spolkové republiky Německo.

Richard Fitz – c. k. horní rada a báňský ředitel (k. k. Bergrath und Bergdirektor), radní města Mostu. Dva z jeho tří synů se stali významnými báňskými odborníky.

Prof. Ing. Carl Fitz – byl profesorem vysoké školy báňské v Leobenu (univerzita v Rakousku se zaměřením na hornictví a hutnictví).



Dipl. Ing. Otto Fitz – končil svou kariéru v pokročilém věku ve funkci vrchního báňského inspektora Sudetské důlní akciové společnosti SUBAG (SUBAG – nacistickým Německem kontrolovaná Sudetská důlní akciová společnost se sídlem v Mostě, založená 10. června 1939).

Julius Hüller (1. 1. 1875 – 26. 6. 1942) – obchodník, tiskař. Převzal po A. Kunzem tradiční knihkupectví se sídlem na I. náměstí ve starém Mostě. Julius Hüller jej na své jméno zaregistroval

8. 1. 1904. Svoji firmu oficiálně pojmenoval Kunzovo knihkupectví Julius Hüller. Za první čs. republiky toto knihkupectví zahrnovalo i prodejnu hudebnin, uměleckých předmětů, antikvariát a půjčovnu knih. Podnikatelský úspěch Julia Hüllera, spojený ovšem zejména s provozem vlastní tiskárny, je patrný z toho, že jeho dům č. p. 313 stál v luxusní čtvrti na Gorenzově třídě (dnes ulice Jana Žižky).

Ing. Hans Muck (27. 12. 1854 – 21. 1. 1927) – vrchní báňský inspektor, báňský ředitel, člen městské rady, místopředseda správní komise. Kvůli nepřítomnosti JUDr. Václava Bendla (starosty a předsedy správní komise) předsedal v lednu 1919 pátému zasedání Správní komise města Mostu. V letech 1918–1919 to byl jediný případ, kdy městské správní komisi předsedal její německý člen.

Anton Zein (12. 2. 1821 – 3. 6. 1892) – mostecký obchodník a radní města. Byl hlavním iniciátorem zalesňování Zámecké hory (Schlossberg, dnešní Hněvín) a budování přístupových cest k jejímu vrcholu s rozvalinami bývalého královského hradu Landeswarte v roce 1862. V roce 1882 podpořil starostu Pohnerta v nadaci na podporu německé mateřské školy a každoročního příspěvku chudým občanům. Právě na Zeinův návrh město navýšilo Pohnertovu nadaci na 2 000 zlatých.





Hrobka rodiny Dietrich a Deutsch. Dietrich Franz, Mg.Ph., (21. 10. 1809 – 8. 12. 1871) byl zakladatelem historicky druhé lékárny ve městě, která byla otevřena již roku 1850 (Engelapotheke – Andělská lékárna nebo Zlatý anděl na II. náměstí č. p. 175). Jeho dcera Flora (1854–1925) se provdala za magistra farmacie Franze Julia Dausche (1843–1941). V rodinné tradici lékárníků pokračoval i jejich syn, magistr farmacie Franz Dausch (1884–1941), který se stal dokonce přednostou grémia lékárníků se sídlem v Žatci. Andělská lékárna v majetku rodiny zakladatelů fungovala až do druhé světové války.

Hrobka Familie Nürnberger. Rodina Nürnbergerových patří zřejmě k nejvýznamnějším mosteckým podnikatelům své doby v obchodě s masem. K této dynastii patřil vedle Antona (28. 10. 1851 – 18. 2. 1912), který se ještě psal jako měšťan a majitel realit, také jeho syn Fritz (1894–1943). Ten už za svým jménem uváděl jen obchodník. Fritz byl společníkem tradičního mosteckého velkořeznictví, uzenářství a obchodu s dobytkem Simon und Nürnberger. Firma těchto majitelů byla 9. září 1922 registrována jako veřejná obchodní společnost Anton Simon & Co.





Jiří Baláš (3. 10. 1938 – 13. 12. 1989) – fotograf a vodohospodář. Brněnský rodák na sever Čech přišel za prací – byl vedoucím laboratoří vodního hospodářství Stalinových závodů v Záluží u Mostu. Své profesi vodohospodáře zůstal věrný celý život a ve svém oboru byl uznávanou autoritou. Fotografování bylo jeho životní láskou, již se věnoval od počátku 60. let 20. století. Byl jedním ze zakládajících členů tvůrčí skupiny MOFO-4 (Mostečtí fotografové), stal se jedním z nejvýznamnějších představitelů reportážní i tzv. volné fotografie na Mostecku.

Josef Borovička (24. 9. 1895 – 7. 6. 1974) – významný mostecký pedagog. Absolvent učitelského ústavu v Příbrami. V roce 1925 přešel na českou chlapeckou obecnou školu Na Komendě v Mostě. Po německém záboru Sudet v roce 1938 odešel na rodnou Dobříš, do Mostu se vrátil hned po skončení války. Stal se ředitelem Benešovy školy na Zahražanech a správcem muzea. Stál u zrodu občanských sdružení, zasloužil se o vznik Pěveckého sdružení severočeských učitelů a českého Podkrušnohorského muzea. Mimo jiné pomáhal se založením mosteckého rozhlasového studia.





Jiří Bříza (21. 4. 1931 – 9. 4. 2004) – dlouholetý mostecký varhaník, zakladatel smíšeného pěveckého sboru Cantores sancti Venceslai. Člen Pěveckého sdružení severočeských učitelů, který dlouhá léta působil ve 2. tenoru a byl chorovodem. Svou skladatelskou činnost zaměřil na chrámovou hudbu, zejména na sborový zpěv při liturgii. Napsal desítky duchovních skladeb a skladeb pro sólové varhany.

Jaromír Čičatka (19. 3. 1939 – 10. 4. 2014) – akademický malíř. Vystudoval na Akademii výtvarných umění v ateliéru profesora J. Smetany. Autor mnoha obrazů, mozaik a tapisérií v mosteckých školách, úřadech anebo organizacích, například na budově Střediska volného času nebo základní škole v ulici J. A. Komenského.

Vladimír Hadomský (1. 1. 1938 – 14. 2. 2015) – akademický malíř. Narozen v Dubové Krčmě na Ukrajině, navštěvoval kreslířské kurzy Oskara Brázdy. Malíř, grafik, knižní ilustrátor. V posledních letech se věnoval tvorbě exlibris.

Gerhard Ittner (14. 5. 1942 – 7. 12. 2017) – sportovní ředitel mosteckého autodromu. Dlouholetý činovník federace automobilového i motocyklového sportu, člen silniční komise FIM Europe, předseda silniční komise Federace motocyklového sportu AČR, sportovní komisař a předseda komise závodů na okruzích Federace automobilového sportu AČR. Za zásluhy a dlouholetou obětavou práci pro motoristický sport získal v roce 2016 odznak Granátový lev.

doc. MUDr. Rudolf Janisch, DrSc. (2. 7. 1935 – 6. 6. 2009) – otorinolaryngolog a audiolog. Celý svůj aktivní odborný život se věnoval především výzkumu vlivu nadměrného hluku na lidský organismus. Vedl oddělení ORL ZÚNZ UP v Příbrami a spolupracoval s ORL klinikou FVL UK Praha jako externí školitel a s Československou akademií věd. Výsledky výzkumu o vlivu hluku na vnitřní ucho publikoval se spolupracovníky v domácích i zahraničních vědeckých časopisech.





František Kameník (16. 10. 1919 – 22. 3. 2006) – architekt. Autor projektů výstavby obvodu č. 7 nového Mostu a dnes již neexistujícího koupaliště, za které obdržel Cenu Josefa Havlíčka. Ve spolupráci s akademickým architektem Josefem Rotykou se podílel na realizaci sportovní haly. Architekt a spoluautor dioritového reliéfu v Městské knihovně v Mostě. Při realizacích dával velký prostor severočeským akademickým malířům a sochařům.

RNDr. Jan Kounický (25. 12. 1939 – 26. 5. 1973) – vědecký pracovník Ústavu fyzikální metalurgie ČSAV v Brně, horolezec. Tragicky zahynul při expedici v Himálaji na jihozápadním piliři Makalu. Při pádu 1. 5. 1973 si těžce zranil páteř a poškodil míchu. K neštěstí došlo ve výšce 7 900 m, odkud nebyla záchrana vrtulníkem možná. Dne 26. 5. 1973 svým zraněním podlehl.



PhDr. Drahomír Koutecký (17. 1. 1931 – 26. 2. 2015) – archeolog. Rodák z polského Zelówa. Od roku 1959 působil v mostecké expozituře Archeologického ústavu ČSAV, kde prosazoval zájmy a potřeby záchranné archeologické činnosti. Strávil zde celý svůj profesní život. Byl odborníkem na pozdní dobu bronzovou a dobu halštatskou (zejména bylanskou kulturu). Působil také jako vysokoškolský pedagog.



Dalibor Kozel (7. 12. 1921 – 12. 11. 1982) – spisovatel. Redaktor, autor prózy a poezie a překladů z němčiny. V roce 1968 spoluzakládal nakladatelství Dialog v Mostě a až do jeho zániku v roce 1970 zde působil jako vedoucí redaktor. Autor knihy Zrzoun Kazan, za niž obdržel v roce 1967 Cenu města Mostu. Za vyjádření nesouhlasu s okupačními vojsky Varšavské smlouvy byl v březnu 1970 vyloučen z KSČ. Nenašel stálé zaměstnání, živil se psaním zpráv do místních novin, často pod pseudonymem. V roce 2011 byla v nakladatelství Kapucín vydána sbírka jeho básní ze 70. let Krajina severu.



MUDr. František Krtička, CSc. (29. 6. 1929 – 9. 1. 2006) – lékař. Dlouholetý primář chirurgického oddělení, traumatologický ordinář. Primářem se stal v roce 1979. Pro své odborné a morální kvality široce respektovaná osobnost. Autor odborných publikací o první pomoci a v oboru chirurgie. Po roce 1989 primus klubu patriotů města Mostu (Pons klub). Držitel Ceny města Mostu za rok 1990.

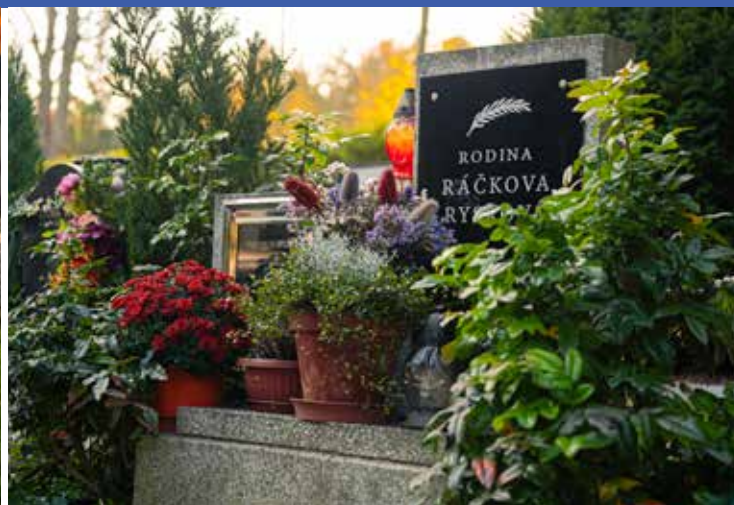
Heide Mannlová Raková (25. 3. 1941 – 2. 2. 2000) – historička umění. Rodačka z německé Chotěbuzi. Významně přispěla k historickému průzkumu kostela Nanebevzetí Panny Marie v Mostě. Vystudovala obor pomocné vědy historické na Filozofické fakultě UK v Praze, později absolvovala dva postgraduální programy – muzeologii a umělecká řemesla. Od roku 1961 působila v Okresním muzeu v Mostě jako odborná pracovníce pro úsek dějin umění a kurátorka uměleckých sbírek. Pracovala také jako okresní konzervátorka. Od roku 1970 byla zástupkyní ředitele Okresního muzea v Mostě. Držitelka Ceny města Mostu za rok 1990.



Jan Netík (30. 4. 1930 – 6. 10. 1996) – archivář, historik. Český katolický kněz, odborný archivář Okresního archivu v Mostě, perzekvován totalitním režimem. Od roku 1990 mu byl umožněn návrat do duchovních služeb. Působil ve farnosti ve Vtelně, kde je také hrob umístěn. Autor Dějin mosteckého hradu a dalších děl o mostecké historii.

Eva Oubramová (1. 3. 1939 – 21. 6. 1997) – básnířka, spisovatelka a redaktorka, metodička okresní knihovny. Psát poezii začala na počátku 60. let 20. století. Její básně, povídky a fejetony byly uveřejňovány v Kulturním kalendáři Mostecká, Dialogu i v okresním týdeníku Rozvoj, v jehož redakci působila. Pracovala i v okresním rozhlasu. V roce 1966 odešla do Prahy a stala se redaktorkou rozhlasového pořadu Mikrofórum. Po událostech roku 1968 nesměla působit ve veřejném životě. V roce 1990 se na krátký čas vrátila do redakce Rozvoje. Je autorkou několika stovek básní i povídek, inspirovaných osudy lidí zdejšího kraje i města Mostu a poetických fejetonů.





MUDr. Jiří Pešek (27. 4. 1942 – 4. 8. 2014) – lékař. Na anesteziologicko-resuscitační oddělení mostecké nemocnice nastoupil v roce 1969. Později se stal jeho primářem. V mostecké nemocnici působil 36 let. Jako zdravotní rada se začal zajímat o hospicovou péči. Prosadil hospic v Mostě, který pečuje o nevyléčitelně nemocné. Zde byl od jeho založení v roce 2005 až do odchodu do důchodu jeho ředitelem. Jeho krédo bylo: „...aby bez bolestí, v klidu a důstojnosti mohli odejít“.



Stanislav Ráček (2. 12. 1938 – 3. 5. 2014) – žurnalista. Šéfredaktor Rozvoje od roku 1963. Po roce 1968 po odsouzení okupace Československa mu byla činnost novináře zakázána a vrátil se k ní po sametové revoluci. Mezi lety 1968–1969 se například podílel na stěhování hrobů na zdejším městském hřbitově. Po roce 1989 se stal šéfredaktorem porevolučního Rozvoje a Deníku Mostecka. Byl uznávaným publicistou a komentátorem.

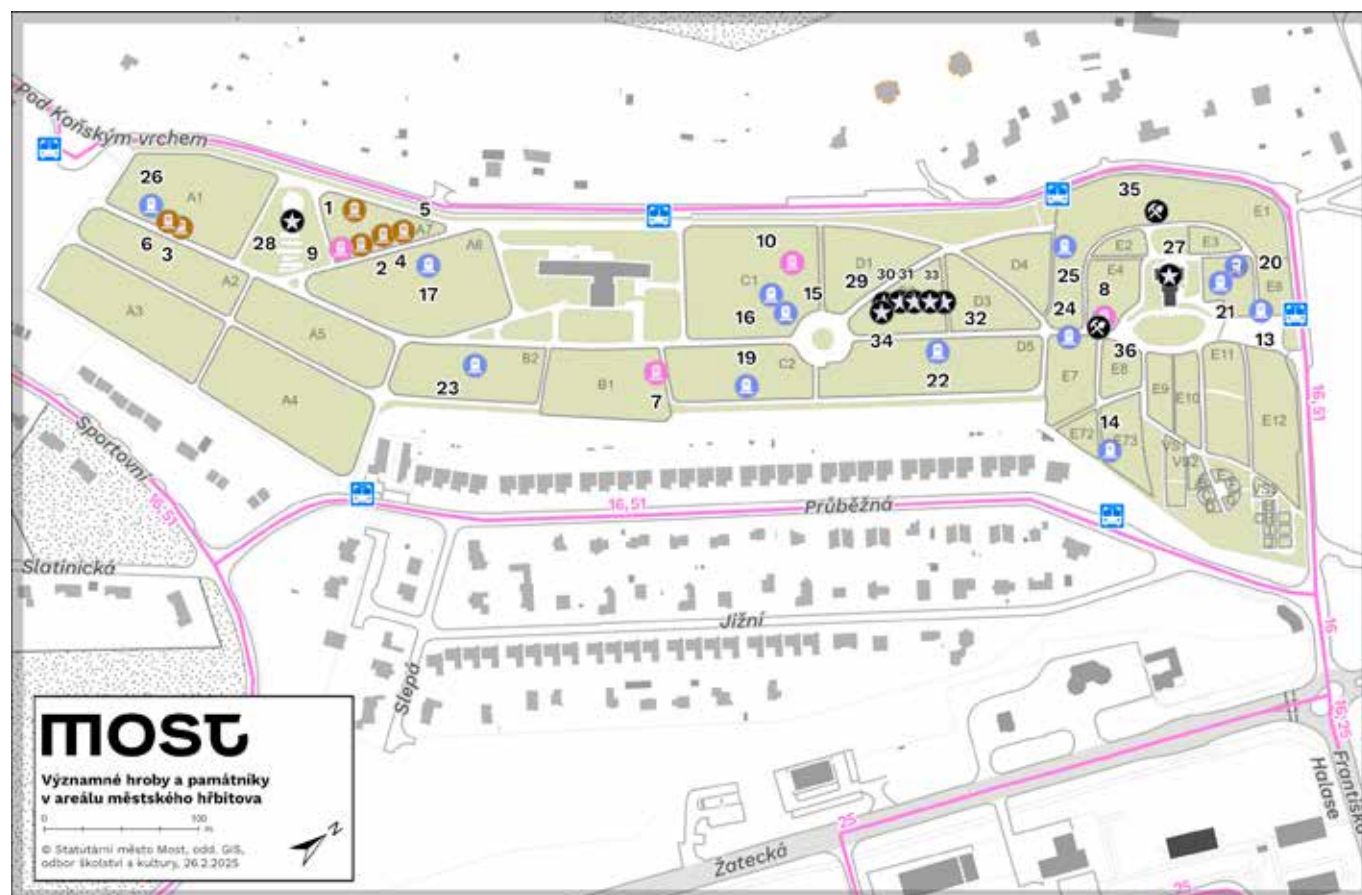
Jiří Vachulka (1. 4. 1937 – 4. 9. 2018) – trenér, rozhodčí a velký nadšenec plavání, který se celoživotně věnoval Plaveckému klubu Most. V roce 2009 získal Cenu města Mostu za dlouholetou a kvalitní trenérskou práci s plavci v Mostě, za společenské formování mládeže a za výchovu reprezentantů v plavání.



MUDr. Gali Valná (1. 10. 1911 – 4. 12. 2009) a **MUDr. Miroslav Valný** (17. 6. 1912 – 22. 10. 1993) – lékaři. Gali Valná nastoupila do mostecké nemocnice 1. 7. 1945, pracovala jako praktická lékařka. Od roku 1953 až do roku 1973 pracovala v OÚNZ v Mostě. Miroslav Valný promoval v důsledků zavření vysokých škol v roce 1939 až po skončení války v roce 1945. Do mostecké nemocnice nastoupil v srpnu 1945 jako praktický lékař. Následně až do roku 1975 působil jako závodní lékař ČSD v Mostě.

JUDr. Miloslav Valvoda (13. 1. 1910 – 29. 4. 1973) – dramaturg. Divadelní recenzent a historik mosteckého divadla. Přispěl do několika publikací vydaných divadlem, je autorem samostatných monografií herců či režisérů působících v mosteckém divadle.

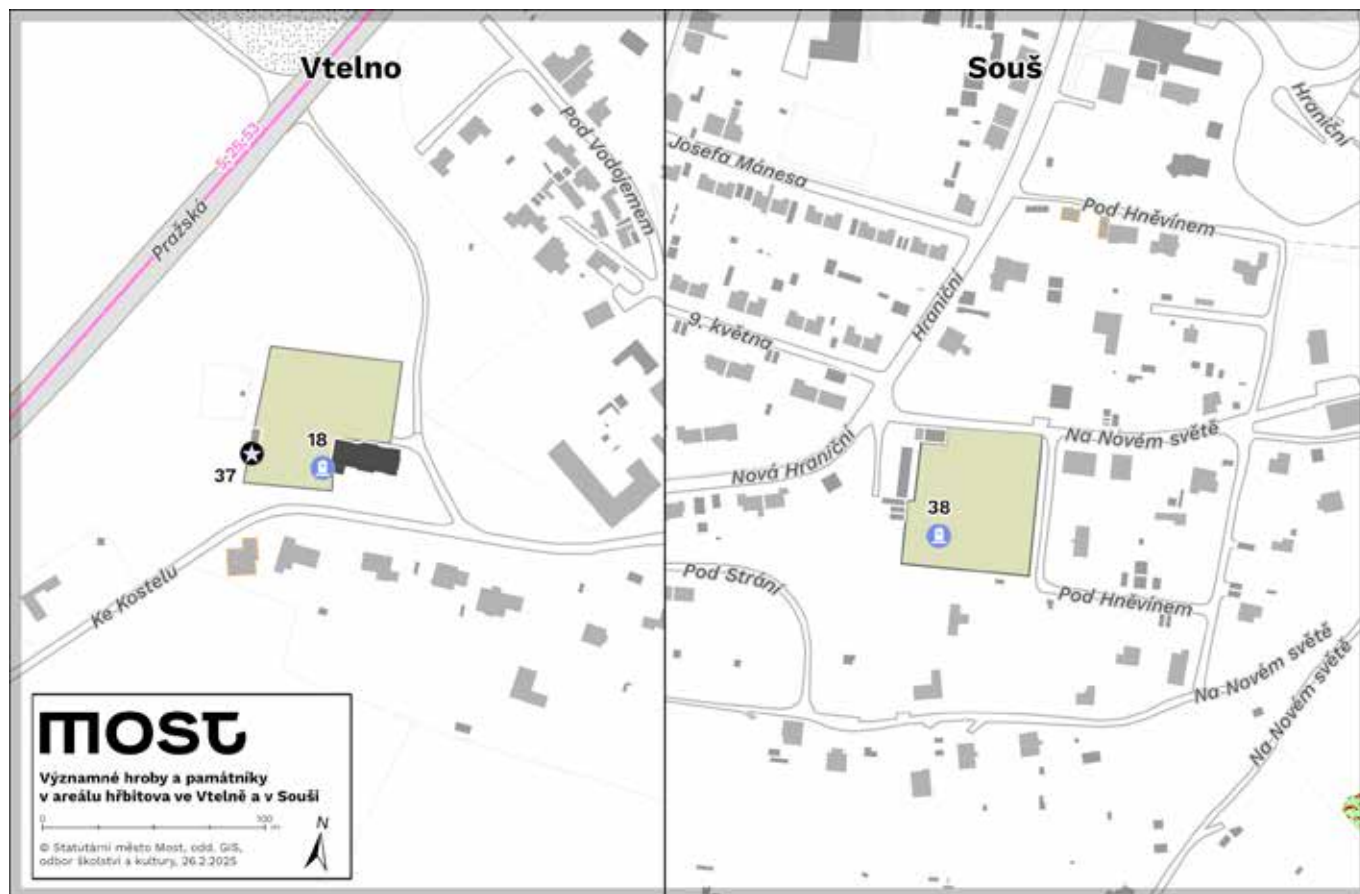
MAPY AREÁLŮ MĚSTSKÝCH HŘBITOVŮ – SITUACE HŘBITOVNÍCH POLÍ



- 1 JUDr. Ing. Karl Blaschek,
hrobka Familie Fitz
- 2 Anton Zein
- 3 hrobka Familie Nürnberger
- 4 hrobka rodiny Dietrich a Dautsch
- 5 Julius Hüller
- 6 Ing. Hans Muck
- 7 MUDr. Jiří Pešek
- 8 MUDr. Miroslav Valný
a MUDr. Gali Valná

- 9 doc. MUDr. Rudolf Janisch, DrSc.
- 10 MUDr. František Krtička
- 11 Eva Oubramová
- 12 Jiří Baláš
- 13 Josef Borovička
- 14 František Kameník
- 15 Heide Mannlová Raková
- 16 PhDr. Drahomír Koutecký
- 17 Gerhard Ittner

- 18 Jan Netík
- 19 Jaromír Čičatka
- 20 JUDr. Miloslav Valvoda
- 21 Dalibor Kozel
- 22 Stanislav Ráček
- 23 Vladimír Hadomský
- 24 Jiří Vachulka
- 25 RNDr. Jan Kounický
- 26 Jiří Bříza



- ★ 27 památník obětem II. světové války
- ★ 28 pomník obětem stávek r. 1920 a 1932
- ★ 29 památník J. Santerra
- ★ 30 hrob italských vojáků
- ★ 31 dr. Stevan G. Cvetković
- ★ 32 hromadný hrob obětí pochodu smrti
- ★ 33 válečný hrob s ostatky 4 umučených v Drážďanech
- ★ 34 pomník spojeneckým letcům

- ✕ 35 památník s pohřebišťem obětí katastrofy na Dole Jupiter r. 1902
- ✕ 36 hroby obětem důlního neštěstí na Dole Maršál Koněv z roku 1963
- ★ 37 pomník vojákům Rudé armády
- 👤 38 Julius Fink
- 🚏 Zastávky MHD
- Linky MHD

JAK SE DOSTANETE?

Volně přístupné

Areál městského mosteckého hřbitova, v okrajové části města

Dostupnost: pěšky, automobil, kolo, MHD – BUS (ke stanici „Krematorium“)

Areál kostelního hřbitova, v okrajové části Starý Most

Dostupnost: pěšky, automobil, kolo, MHD – BUS (ke stanici „Kostelní hřbitov“)

Areál vtelenského hřbitova, v okrajové části Vtelno

Dostupnost: pěšky, automobil, kolo, MHD – BUS (ke stanici „Vtelno“)

Areál židovského hřbitova, v okrajové části Most-Souš na úbočí vrchu s hradem Hněvín

Dostupnost: pěšky, automobil, kolo, MHD – BUS (ke stanici „Finské domky“),

MHD TRAM (ke stanici „Souš“)

Katalog digitální mapové aplikace „pasport hřbitovů“ a „válečné hroby“,

které jsou občanům dostupné na webových stránkách města Mostu.

Aplikaci lze najít na mapovém portálu <https://mapy.mesto-most.cz/app/pasport-hrbitovu/>.

